

# AML zákon

finančná spravodajská jednotka  
Prezídia Policajného zboru

- Licenčné podmienky pre poskytovateľov služieb kryptoaktív v oblasti AML a IT bezpečnosti

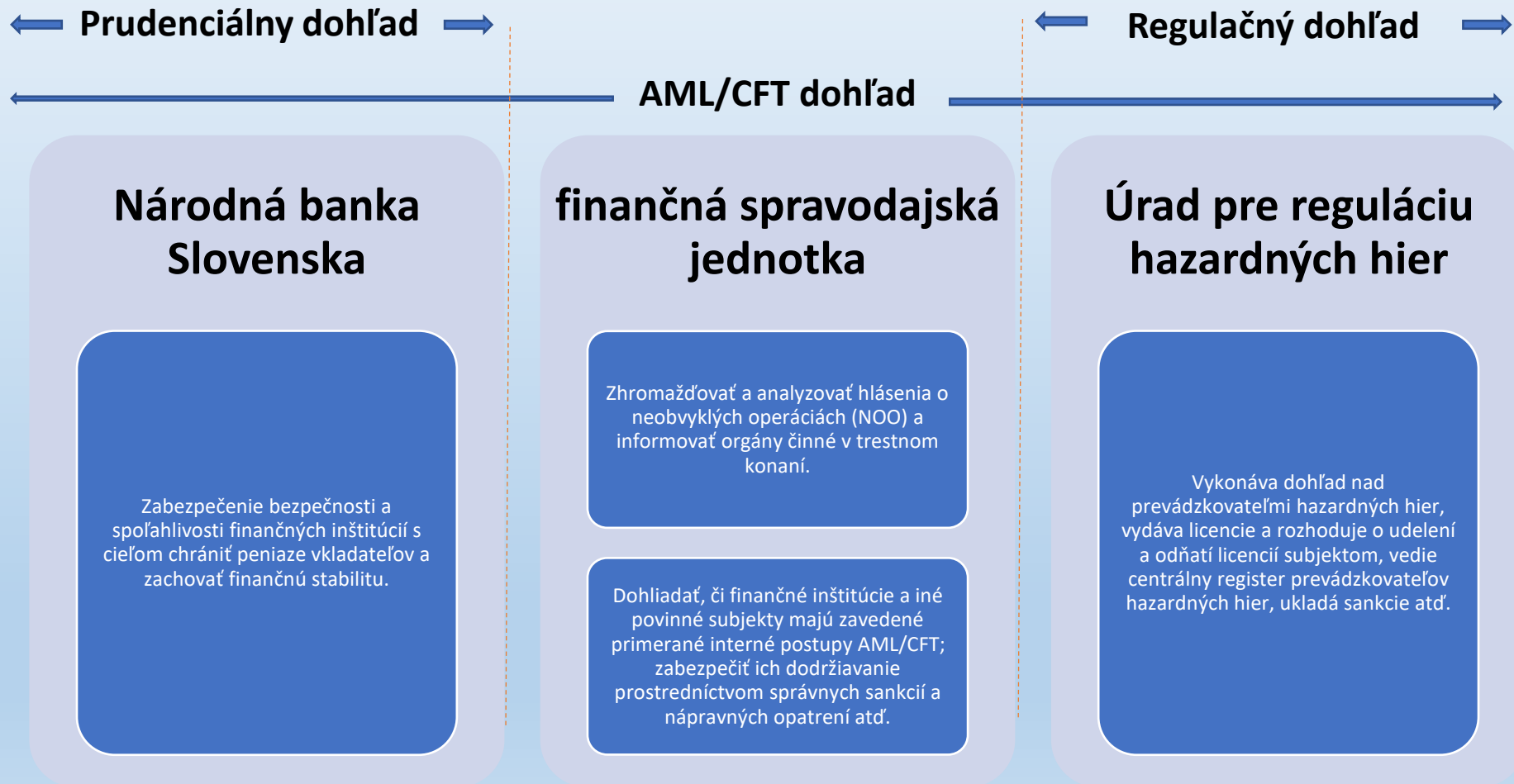
- Kongresová sála NBS
- 09.04.2024

## Obsah prezentácie:

- 1.) Aktuálny legislatívny AML rámec na Slovensku
- 2.) Vybrané ustanovenia AML zákona
- 3.) Novela AML zákona

# 1.) Aktuálny legislatívny AML rámec na Slovensku

# Orgány dohľadu na Slovensku



# Orgány dohľadu na Slovensku



# Legislatívny AML rámec v Slovenskej republike

- **Zákon č. 297/2008 Z. z.**  
o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a  
o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a  
doplnení niektorých zákonov („AML zákon”)
- **Zákon č. 300/2005 Z. z.**  
Trestný zákon



## Účel AML zákona

- upraviť práva a povinnosti povinných osôb pri predchádzaní a odhaľovaní legalizácie výnosov z trestnej činnosti a financovania terorizmu
- zabrániť zneužívaniu finančného systému na ML/TF a zabezpečiť uchovanie stôp po presunoch finančných prostriedkov alebo premene majetku

## Cieľ opatrení a povinností povinných osôb

- všetky preventívne činnosti povinných osôb majú význam za predpokladu, ak pomocou nich je odhalený zámer ML/TF, a tým znížené ich možné riziko realizácie
- povinné osoby musia mať vytvorené a v praxi aplikovateľné funkčné opatrenia:
  - 1) k zisťovaniu a identifikácii rizík ML/TF
  - 2) k posudzovaniu klientov a obchodov
  - 3) k rozpoznaní neobvyklých obchodných operácií (ďalej len „NOO“) a ich ohláseniu FSJ
  - 4) k zdržaniu NOO
  - 5) k odôvodnenému odmietnutiu obchodu



## 2.) Vybrané ustanovenia AML zákona

## § 5 AML zákona

### Povinná osoba

Povinnou osobou na účely tohto zákona je:

- poskytovateľ služieb peňaženky virtuálnej meny



- poskytovateľ služieb zmenárne virtuálnej meny



## § 9 AML zákona

### Vymedzenie základných pojmov

- poskytovateľom služieb peňaženky virtuálnej meny je osoba, ktorá poskytuje služby na ochranu súkromných kryptografických kľúčov v mene jej klientov, na držbu, uchovávanie a prevod virtuálnej meny
- poskytovateľom služieb zmenárne virtuálnej meny je osoba, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti ponúka alebo vykonáva obchody s virtuálnou menou, ktorých predmetom je nákup virtuálnej meny za eurá alebo cudziu menu alebo predaj virtuálnej meny za eurá alebo cudziu menu

## § 10 až 12 AML zákona

### Starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

#### Starostlivosť povinnej osoby vo vzťahu ku klientovi

- základná starostlivosť (§ 10 AML zákona)
- zjednodušená starostlivosť (§ 11 AML zákona)
- zvýšená starostlivosť (§ 12 AML zákona)

## § 10 AML zákona

### Základná starostlivosť

Základná starostlivosť povinnej osoby vo vzťahu ku klientovi zahŕňa

- identifikáciu klienta a overenie jeho identifikácie (§ 7 a § 8 AML zákona)
- identifikáciu konečného užívateľa výhod a prijatie primeraných opatrení na overenie informácií týkajúcich sa identifikácie konečného užívateľa výhod vrátane opatrení na zistenie vlastnickej štruktúry a riadiacej štruktúry klienta, ktorý je právnickou osobou alebo združením majetku, ak na základe hodnotenia rizík podľa § 20a existuje vyššie riziko legalizácie alebo financovania terorizmu a je povinná overiť informácie týkajúce sa identifikácie konečného užívateľa výhod ešte z ďalšieho dôveryhodného zdroja
- získanie a vyhodnotenie informácií o účele a plánovanej povahe obchodu alebo obchodného vzťahu a informácií o povahe podnikania klienta
- zistenie, či klient alebo konečný užívateľ výhod klienta je politicky exponovanou osobou alebo sankcionovanou osobou

## § 10 AML zákona

### Základná starostlivosť

Základná starostlivosť povinnej osoby vo vzťahu ku klientovi ďalej zahŕňa

- v závislosti od rizika legalizácie alebo financovania terorizmu zistenie pôvodu finančných prostriedkov alebo majetku pri obchode alebo obchodnom vzťahu,
- zistenie, či klient koná vo vlastnom mene
- vykonávanie priebežného monitorovania obchodného vzťahu vrátane preskúmania konkrétnych obchodov vykonaných počas trvania obchodného vzťahu na účel zistenia, či vykonávané obchody sú v súlade s poznatkami povinnej osoby o klientovi, jeho obchodnom profile, prehľade možných rizík spojených s klientom a so zdrojom finančných prostriedkov a majetku použitých pri obchodnom vzťahu alebo obchode, a zabezpečenie aktualizácie dokumentov, údajov alebo informácií, ktoré má povinná osoba k dispozícii o klientovi

## § 10 AML zákona

### Kedy vykonávame základnú starostlivosť

Povinná osoba je povinná vykonať základnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

- pri uzatváraní obchodného vzťahu
- pri vykonaní príležitostného obchodu mimo obchodného vzťahu v hodnote najmenej 15 000 eur a pri vykonaní príležitostného obchodu mimo obchodného vzťahu v hotovosti najmenej 10 000 eur, pričom nezáleží na tom, či je obchod vykonaný jednotlivo alebo ako viaceré na seba nadväzujúce obchody, ktoré sú alebo môžu byť prepojené
- ak je podozrenie, že klient pripravuje alebo vykonáva neobvyklú obchodnú operáciu bez ohľadu na hodnotu obchodu
- pri pochybnostiach o pravdivosti alebo úplnosti predtým získaných údajov potrebných na vykonanie starostlivosti vo vzťahu ku klientovi podľa odseku 1

Povinná osoba je povinná vykonať identifikáciu klienta a overenie jeho identifikácie (§ 7 a § 8 AML zákona) aj pri vykonávaní obchodu, ktorého hodnota dosiahne najmenej 1 000 eur, ak nejde o prípad podľa odseku 2.

## § 11 AML zákona

### Zjednodušená starostlivosť

#### Zjednodušená starostlivosť ku klientovi

- klienti/produkty s potencionálne nižším rizikom zneužitia ML/FT (banka alebo finančná inštitúcia vrátane zahraničnej, PO ktorej cenné papiere sú obchodovateľné na regulovanom trhu, orgán verejnej správy/zmluva o životnom poistení max. do výšky 2 500 Eur, atď.)
- výnimky sú fakultatívne
- postup je vylúčený, keď vznikne podozrenie, že klient pripravuje alebo vykonáva NOO alebo ak existuje pochybnosť, či ide o ZS

#### Výnimky zo starostlivosti (§ 11a AML zákona)

- v súvislosti s elektronickými peniazmi a mikro-platbami prostredníctvom mobilných (iných telekomunikačných) zariadení



## § 12 AML zákona

### Zvýšená starostlivosť

#### Zvýšená starostlivosť ku klientovi

- klient, druh/konkrétny obchod predstavuje vyššie riziko ML/FT
- politicky exponovaná osoba (aj domáca + blízke osoby + 12 m.)
- cezhraničný korešpondenčný vzťah
- keď nie je klient fyzicky prítomný na účel identifikácie a jej overenia
- vysokorizikové krajiny

Povinnosť vykonať okrem úkonov základnej starostlivosti aj ĎALŠIE OPATRENIA špecifikované v programe vlastnej činnosti

## § 14 AML zákona

### Posudzovanie obchodov a zisťovanie NOO

Povinná osoba je povinná posudzovať

- najmä všetky zložité, nezvyčajne veľké obchody a ktoré nemajú zrejmy ekonomický účel alebo zrejmy zákonný účel, venovať pozornosť riziku, ktoré môže vzniknúť z druhu obchodu alebo nových technologických postupov pri vykonávaní obchodu so zachovaním anonymity
- vyhotoviť písomný záznam obsahujúci informácie odôvodňujúce výsledok posudzovania

## § 15 AML zákona

Odmietnutie uzavretia obchodného vzťahu,  
ukončenie obchodného vzťahu alebo odmietnutie  
vykonania obchodu

Povinná osoba je povinná odmietnuť uzavretie obchodného vzťahu, ukončiť obchodný vzťah alebo odmietnuť vykonanie konkrétneho obchodu, ak

- povinná osoba nemôže vykonať starostlivosť vo vzťahu ku klientovi podľa §10 ods. 1 zákona
- klient odmietne preukázať, v mene koho koná

## § 16 AML zákona

### Zdržanie NOO

Povinná osoba je povinná zdržať neobvyklú obchodnú operáciu do ohlásenia neobvyklej obchodnej operácie finančnej spravodajskej jednotke, ak hrozí nebezpečie, že vykonaním NOO môže byť zmarené alebo podstatne sťažené zaistenie príjmu z TČ (najviac na 120 hodín + 72 hodín, ak FSJ oznámi, že vec odstúpila OČTK)

## § 17 AML zákona

### Ohlasovanie NOO

- povinná osoba je povinná ohlásiť finančnej spravodajskej jednotke neobvyklú obchodnú operáciu alebo pokus o jej vykonanie bez zbytočného odkladu.
- povinná osoba bez zbytočného odkladu ohlási finančnej spravodajskej jednotke aj odmietnutie vykonania požadovanej neobvyklej obchodnej operácie podľa § 15 AML zákona
- výlučne FSJ
- bez zbytočného odkladu
- hlásenie obsahuje: identifikačné údaje PO + určenej osoby, identifikáciou osôb, ktorých sa NOO týka, informácie o podstatných okolnostiach obchodu (dôvod neobvyklosti)
- Spôsob ohlásenia NOO: osobne, elektronicky, písomne, telefonicky (3 dni písomne)

## § 18 a § 19 AML zákona

### Povinnosť mlčanlivosti a uchovávanie údajov

#### Povinnosť mlčanlivosti (§ 18 AML zákona)

Účelom a cieľom je najmä

- zabezpečiť nerušený priebeh šetrenia NOO, resp. následného TK a zachovania možnosti zaistovacích opatrení, zabezpečiť ochranu spracovávaných a uchovávaných informácií do doby, kedy je vec odstúpená príslušným orgánom
- napĺňať preventívny účel zákona, ktorým je predchádzanie ML/FT, a to formou výmeny informácií medzi PO, ktorým sa umožní efektívnejšie posudzovať NOO, prípadne upozornenie na rizikového klienta, prípadne možné nové formy NOO

#### Uchovávanie údajov (§ 19 AML zákona)

- písomné doklady získané podľa §10, §11, § 12 a §14 zákona
- 5 rokov od skončenia OV resp. vykonania obchodu + ďalších 5 rokov na požiadanie FSJ

## § 20 AML zákona

### Program vlastnej činnosti povinnej osoby

- povinná osoba je povinná písomne vypracovať a aktualizovať program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii výnosov a financovaniu terorizmu v štátnom jazyku s ohľadom na vlastnú organizačnú štruktúru, veľkosť povinnej osoby a predmet činnosti tak, aby jeho obsah a zameranie umožňovali povinnej osobe a jej zamestnancom plniť povinnosti zamerané proti legalizácii a financovaniu terorizmu podľa tohto zákona
- povinná osoba je povinná aktualizovať program najmä v súvislosti so zmenou predmetu činnosti povinnej osoby alebo pred začatím poskytovania nových produktov, ak zmena predmetu činnosti alebo začatie poskytovania nových produktov môže mať vplyv na zvýšenie rizika legalizácie alebo financovania terorizmu, ako aj v súvislosti s novelizáciou všeobecne záväzného právneho predpisu upravujúceho činnosť povinnej osoby v oblasti ochrany pred legalizáciou a financovaním terorizmu
- program schvaľuje štatutárny orgán povinnej osoby

## § 20 AML zákona

### Program vlastnej činnosti povinnej osoby

Podľa § 20 ods. 2 AML zákona program musí obsahovať:

- a) prehľad konkrétnych foriem neobvyklých obchodných operácií podľa predmetu činnosti povinnej osoby, ktoré sa môžu vyskytnúť v jej podnikateľskej činnosti,
- b) spôsob vykonávania starostlivosti vo vzťahu ku klientovi,
- c) spôsob hodnotenia a riadenia rizík podľa § 20a,
- d) postup pri posudzovaní, či je pripravovaný alebo vykonávaný obchod neobvyklý,
- e) postup od zistenia neobvyklej obchodnej operácie po jej neodkladné ohlásenie finančnej spravodajskej jednotke, vrátane postupu a zodpovednosti zamestnancov, ktorí neobvyklú obchodnú operáciu posudzujú,
- f) postup pri zdržaní neobvyklej obchodnej operácie podľa § 16,
- g) postup pri uchovávaní údajov podľa § 19,
- h) určenie osoby, ktorá zabezpečuje plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou a financovaním terorizmu, ohlasovanie neobvyklých obchodných operácií a prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje priebežný styk s finančnou spravodajskou jednotkou, s uvedením jej mena, priezviska a pracovného zaradenia; ak takouto osobou nie je štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, táto osoba musí byť vedúcim zamestnancom, musí mať možnosť priamej komunikácie so štatutárnym orgánom a dozorným orgánom a musí mať prístup k informáciám a dokladom, ktoré povinná osoba získala pri vykonávaní starostlivosti vo vzťahu ku klientovi,
- i) spôsob zabezpečenia ochrany zamestnanca, ktorý zisťuje neobvyklé obchodné operácie,
- j) obsah a harmonogram odbornej prípravy zamestnancov, ktorí môžu pri svojej práci prísť do styku s neobvyklou obchodnou operáciou,
- k) spôsob vykonávania kontroly dodržiavania programu a povinností vyplývajúcich z tohto zákona pre povinnú osobu; ak je to opodstatnené veľkosťou a povahou povinnej osoby, je povinná zriadiť na účel vykonávania tejto kontroly nezávislý útvar, ktorý je priamo podriadený štatutárnemu orgánu povinnej osoby.



## § 20 AML zákona

### Program vlastnej činnosti povinnej osoby

- povinná osoba je povinná zabezpečiť odbornú prípravu zamestnancov, ktorá je zameraná na oboznámenie sa s programom, najmenej raz za kalendárny rok a vždy pred zaradením zamestnanca na prácu, pri ktorej bude plniť úlohy podľa tohto zákona
- Národná banka Slovenska môže po prerokovaní s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky vydať všeobecne záväzný právny predpis, ktorým ustanoví povinným osobám, ktoré podliehajú dohľadu Národnej banky Slovenska podľa osobitného predpisu požiadavky na vypracovanie, zavedenie, aktualizáciu a uplatňovanie programu vlastnej činnosti a na hodnotenie rizík podľa § 20a a ďalšie podrobnosti súvisiace s programom vlastnej činnosti a s hodnotením rizík

## § 20a AML zákona

### Hodnotenie rizík

§ 20a AML zákona upravuje princíp hodnotenia rizík ML/FT, pri ktorých by povinné osoby mali zohľadňovať vlastné faktory rizika vrátane tých, ktoré súvisia s ich klientmi, geografickými oblasťami, produktmi a službami.

Uvedené teda zahŕňa rizikovú kategorizáciu

- klientov/produktov, služieb a obchodov, ktoré sú vystavené vyššiemu riziku ich zneužitia na ML/FT
- účelu, pravidelnosti a dĺžky trvania obchodného vzťahu
- hodnoty a spôsobu uskutočnenia obchodu
- faktory rizikových krajín
- faktory distribučných kanálov

## § 20a AML zákona

### Hodnotenie rizík

Hodnotenie rizík ML/FT musí :

- obsahovať určenie spôsobov a druhov opatrení, na základe ktorých povinná osoba pri svojej činnosti
  - riadi a zmierňuje riziká
  - vykonáva vnútornú kontrolu
  - vykonáva odbornú prípravu a preverovanie zamestnancov
- byť primerané povahe a veľkosti povinnej osoby a
- zohľadňovať výsledky národného hodnotenia rizík podľa zákona (§26a), ktoré reflektuje nadnárodné hodnotenie vykonané Komisiou

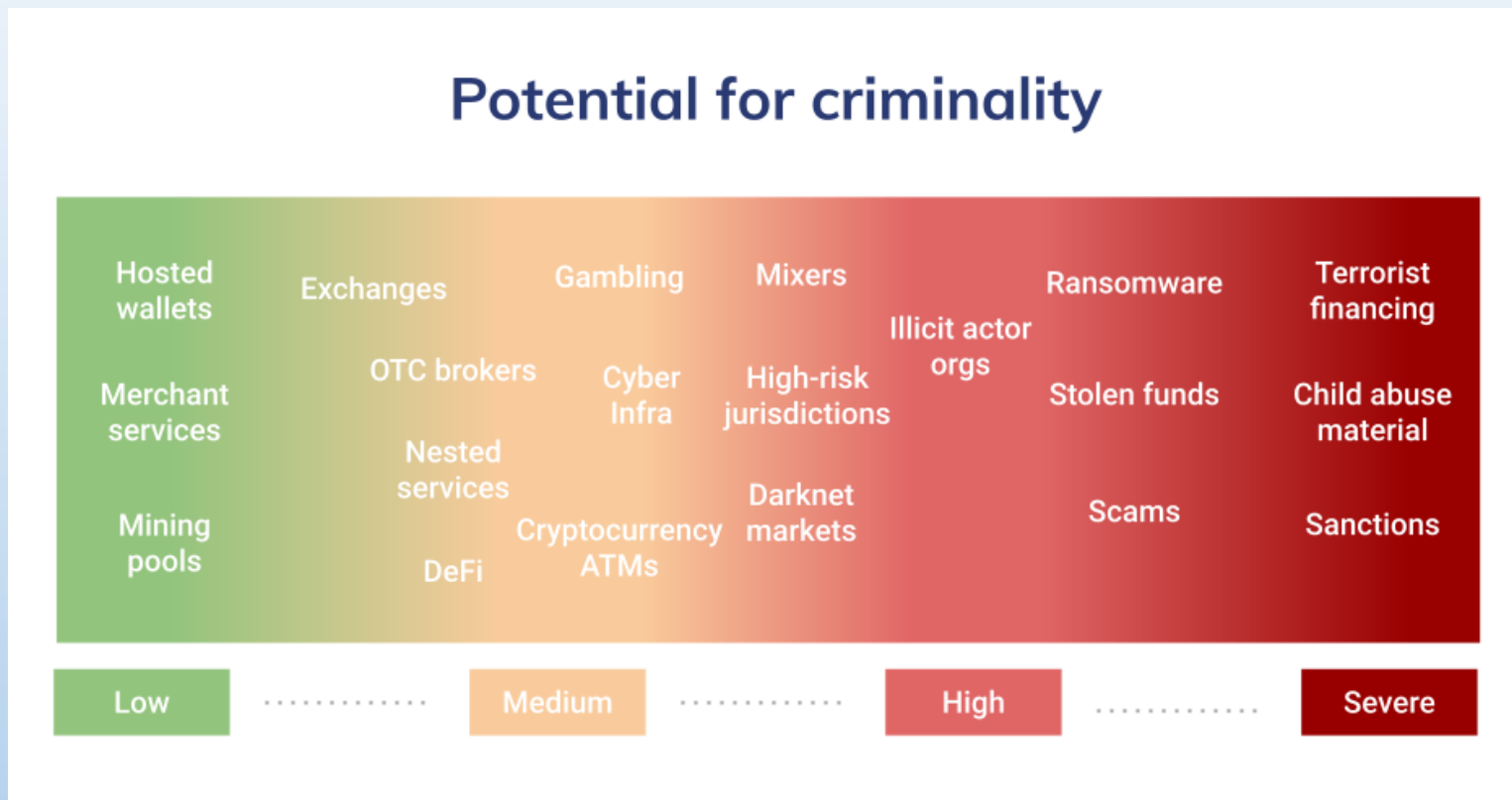
## Príloha č. 2 k AML zákonu

### Faktory potencionálne vyššieho rizika

- Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi (neprehľadná vlastnícka štruktúra klienta, využíva hotovosť, atď.)
- Rizikové faktory z hľadiska produktu, služby, obchodu alebo distribučného kanála (privátne bankovníctvo, fyzická neprítomnosť klienta, nové technológie, atď.)
- Rizikové faktory z geografického hľadiska (vysokorizikové krajiny, podliehajúce sankciám, s vysokou mierou korupcie, atď.)

**Povinnosť vykonať ZVÝŠENÚ STAROSTLIVOSŤ!**

# Ako to vidí spoločnosť Chainalysis s rizikami



Zdroj: <https://go.chainalysis.com/key-players-in-crypto-report.html>

## 3.) Novela AML zákona

## Poskytovateľ služieb kryptoaktív

- Nová zákonná definícia (podľa čl. 3 ods. 1 bod 15 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114)
- Zaradenie poskytovateľa služieb kryptoaktív medzi finančné inštitúcie
- Osobitné ustanovenia o poskytovateľoch služieb kryptoaktív
- Prechodné ustanovenia – bez potreby zmeny živnostenského oprávnenia

### Webové sídla:

- FATF - [www.fatf-gafi.org/en/home.html](http://www.fatf-gafi.org/en/home.html)
- RADA EURÓPY - [www.coe.int/en/web/moneyval](http://www.coe.int/en/web/moneyval)
- EBA - [www.eba.europa.eu/homepage](http://www.eba.europa.eu/homepage)
- FSJ - [www.minv.sk/?financna-policia](http://www.minv.sk/?financna-policia)
- NBS - [www.nbs.sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad/ochrana-pred-legalizaciou-prijmov-z-trestnej-cinnosti-a-pred-financovanim-terorizmu/](http://www.nbs.sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad/ochrana-pred-legalizaciou-prijmov-z-trestnej-cinnosti-a-pred-financovanim-terorizmu/)



Ďakujem za pozornosť